

PARAULA DE BLOG

XAVIER CARRION

<http://riellblvd.blogspot.com/>

Cap allà els anys 90 vaig treballar amb ell. Més que ser el director o el president o el conseller de l'institut que Jordi Pujol li va deixar crear, va ser un rei que manegava la seva república -la contradicció és intencionada-. El recordo pujant les escales amb les ulleres de sol, després d'haver aparcat el seu Porsche al garatge. Sempre distant. Disfrutava del seu paper d'*enfant terrible*. I vivia el personatge que havia creat amb plena consciència. Porcel semblava talment que cregués que era Déu. Un Déu totpoderós que et mirava des del seu despatx fent palès el teu empetitiment. Fent-te sentir que ell ho era tot i tu no res. I ves per on acabo de sentir la notícia de la seva mort a la ràdio. Algú ja m'ho havia dit, que estava de nou molt malalt. Avui em deien que en tenia per dies. Han estat hores. Finalment no ho ha estat, Déu. I si ho era, i ell bé s'ho creia, doncs haurem de dir que Nietzsche es va equivocar: Déu no va morir llavors sinó l'1 de juliol del 2009. [...]*

<http://vicentuso.blogspot.com/>

He sabut la notícia mentre conduïa per la vora de la Mediterrània, la mar de la qual ha estat un dels millors cronistes. Per la finestra del cotxe entrava una brisa densa, carregada d'humitats, insòlita per a una hora en què el sol tot just començava a elevar-se per damunt de l'horitzó. O, més pròpiament, dels núvols que, cada matí, m'impedeixen de contemplar com aguaita sobre la línia de la mar. Baltasar Porcel se'ns ha mort, tot just quan -des de la distància- creïem que havia superat el càncer que patia. Ens en queda l'obra, és cert. Una obra d'una musculatura inqüestionable que, a partir d'ara, començarà a fer-se valer més enllà de l'autor i de les filies i les fòbies que poguera provocar. I que Porcel, indubtablement, provocava. Les lletres catalanes han perdut un dels seus autors capdavanters. Però Porcel no ens deixa orfes. Ens queda el seu exemple d'escriptor compromès ("La literatura no és instal·lar-se en un ofici; sinó forçar els límits"), polèmic i polemista, orgullós de la cultura de què formava part i que va contribuir a alimentar. Ens queda *Cavalls cap a la fosca* i *Les primaveres i les tardors* i *Lola i els peixos morts* i *Els argonautes* i tantes altres. Ens queda la veu. I l'exemple.*

<http://blocfpr.blogspot.com/>

Amb Baltasar Porcel succeïa com amb d'altres, que el personatge estava per damunt de l'escriptor. M'agradava d'ell que era contradictori, i gairebé l'inventor del menfotisme. [...] Dic contradictori perquè era inclassificable. [...] Potser ara que ha mort es donarà més importància a la seva obra lluny de la polèmica que havia acompanyat sempre el personatge en vida, això reconec que li ho devem, i hauríem de posar-nos-hi abans no caigui en l'oblit...*

<http://lapanxadelbou.blogspot.com/>

[...] El Porcel *personatge* va superar el Porcel *narrador*. La seva figura ha passat per alts i baixos pel que fa a la valoració *mandarinera*; en l'època de la primera edició de *Les pomes d'or* anava de baixa, semblava que la nostra cultureta l'hagués condemnat a l'ostracisme pels seus pecats, que en tenia uns quants, les coses com siguin, i es va parlar poc de la novel·la. Quan la moral dominant vol controlar la literatura, no anem bé. Darrerament, amb motiu de la seva malaltia, superada temporalment, li van ploure homenatges, cosa que suposo que el devia afalagar força, com també que es tornés a parlar d'ell per al Nobel, suprem honor literari bescantat i desitjat. A qui promocionarem ara com a candidat al Nobel, en el context de la nostra cultura, traspassats Espriu i Porcel? Polèmic i provocador, admeto que m'agradava més escoltar-lo que no pas llegir-lo, perquè m'hipnotitzava amb la seva veu i la seva facilitat i bellesa d'expressió, cosa que em passava també amb Maria Aurèlia Capmany. Tinc ganes de tornar a repassar aquells ametllers en flor, d'un temps i d'un país en què molt de jovent llegíem tot el que sortia en català -que no era gaire-, i ens compràvem els discos en català -pocs, també-, per fer país, de manera devota i entregada. Parlàvem fa poc de Sagarra, amb la seva mort va acabar una època literària i històrica, com va passar, crec, amb la mort d'Espriu. La desaparició de Porcel penso que també resulta molt emblemàtica i representativa del final d'una manera d'entendre la cultura i l'ambició literària i personal. Tots ells i alguns altres formen part de la meua mitologia particular, poblada ja d'inquietants bubotes que potser no són res més que contrabandistes disfressats, qui ho sap.*

Emili Rosales Escriptor i editor dels últims llibres de Baltasar Porcel

El gegant i l'amic

AVUI+

Director en funcions:
Toni Cruanyes
Subdirector:
David González
Coordinadors:
Ignasi Aragay,
Ada Castells
Redacció i edició:
David Castillo,
Montse Frisach,
Andreu Gomila,
Lluís Lloret,
Eva Piquer
Adreça electrònica:
scultura@avui.cat

No sé quanta gent coneix la generositat de Baltasar Porcel. La coneixem els seus amics, que ara quedem desolats i malgrat això ens sabem sadollats. Ha estat un gegant fet a ell mateix que ha travessat els punts neuràlgics de la cultura, del periodisme, de les idees, i deixa un llegat immens, fortament impregnat de la seva personalitat, feta de lectures lliures, de viatges incessants, del qüestionament de les realitats que ha conegut a fons, de la seva visceralitat.

N'hi hauria prou amb l'autor de les grans entrevistes de *Serra d'Or* i *Destino* i de les columnes de *La Vanguardia* per tenir un lloc entre els grans; o amb la seva feina de desenvolupament d'idees de política cultural, de creació d'una mentalitat (l'Institut de la Mediterrània) per reconèixer-li un lloc rellevant a la Catalunya de l'últim mig segle; però el que el converteix en imprescindible és la seva obra literària. A través de les novel·les *Les primaveres i les*

tardors i *El cor del senglar* institueix una manera d'escriure i una manera de veure el món, una manera de relatar, i un personatge fet de molts personatges. Una mena de violència poètica que s'abeura en la realitat per descompondre-la i llavors refer-la: el triomf de la creació. El gènere novel·lístic li deu el miracle d'haver sabut integrar en un discurs narratiu pletòric, abassegador, una visió polièdrica, analítica, complexa. Tot plegat, un autèntic festí per a la ment i els sentits.

Meravellós. Aquí ho tenim per sempre. Però jo què faré sense el meu amic? Sense el seu coratge, sense la seva insolència, sense la seva generositat. Adéu a les llargues vetllades, adéu als viatges i als projectes que teníem. Escric amb llàgrimes al ulls, amic meu. Però, per sort, Porcel no només ha estat un amic sinó també un mestre, i ho vulguem o no, als que hem tingut el regal de la seva poderosa influència ens ha imposat un repte i un compromís. Som-hi.*